

ČAJ

Pro chvíle pohody

ČERVENEC 2023

Časopis Autorů Jičínska

TUČŇÁK

Tučňáčku, tučňáčku,
co to máš v zobáčku?
To by jsi neuhád!
Mátovou žvýkačku!

Vladimíra ČECHOVÁ

202

Vážení čtenáři,

čas prázdnin a dovolených nám začal.
Červencový ČAJ chce přispět k dobré pohodě zajímavým čtením.

Hostem je **Vladimíra „Vava“ Čechová** z Ostravy,
vítězka letošního ročníku Řehečské slepice v kategorii poezie.
Představuje se především tvorbou pro děti, ale píše i pro dospělé.

Rozhovor poskytl předseda Syndikátu novinářů Vysočiny
Jaroslav Paclík

a pozval nás na Vysočinu či přímo do Lipnice nad Sázavou,
kde svoje poslední roky prožil autor Švejka.

Rozhovor se týkal nejen vyhlášení literární soutěže k výročí
Jaroslava Haška.

(Viz **Z toho, že má zdatné následovníky, by Hašek radost měl!**)

Pokračuje **Vzpomínání II aneb Paměti o počátcích
organizovaného (ne zločinu) psaní na Jičínsku po roce 1990.**

Na závěr ČAJe najdete ukázkou z mé nové poezie.

Hezké léto přeje

Václav

ČAJ pro chvíle pohody

č.202, červenec 2023, ročník XXII

Vydáno 5. července 2023 v Nové Pace

Redakce: Václav Franc, K Hájku 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Grafická úprava titulní strany Jozef dŘevník Borovský

Interní tiskovina regionálních autorů Jičínska.

TEXTY NEPROŠLY JAZYKOVOU ÚPRAVOU!

HOST ČAJe:

Vladimíra ČECHOVÁ

Jmenuju se Vladimíra Čechová, ale odjakživa mi říkají Vava nebo Vavule. Co si pamatuji, pořád něco píšu. Začala jsem s fejetony a od svých patnácti let jsem jimi pravidelně zásobovala Ostravský deník. První skutečná výzva však přišla ve dvaceti. Coby studentka jsem hledala brigádu a našla ji na místním hřbitově jako pohřební řečnice. A protože literárních pramenů bylo málo a nebožtíků hodně, smuteční básničky jsem si začala psát sama. Netrvalo dlouho a můj zaměstnavatel sbírku pohřebních veršů vydal pod příhodným názvem VZPOMÍNÁM.

Později jsem uspěla v konkurzu na scénáristy v ostravské televizi a začala psát scénáře k pořadům O zdraví, Pod pokličkou, Zahrada je hra, Ta naše povaha česká nebo třeba Sabotáž. Dodnes se objevují v titulkové listině Ty Brd'ó a Draci v hrnci.

Když se mi narodil syn, začala jsem pro něj psát dětské říkanky a básničky. Netrvalo dlouho a na světě byla docela slušná sbírka veršovanék, které se kupodivu líbily i úplně cizím lidem. A ti mi dali něco, v co jsem ani nedoufala. Obrovskou důvěru. Vzali své peníze a přispěli mi na vydání mé úplně první a doufám, že ne poslední opravdické knížky – Letem dětským světem. A protože jsem za tuto příležitost byla opravdu moc vděčná, vzala jsem všech dva tisíce výtisků a darovala je. Školkám, školám a taky nemocným dětem v ostravských nemocnicích.

Nyní bude knížka vycházet v audioverzi a já mám na stole první dospělácký román. Už má svůj název a dokonce mu nechybí ani poslední tečka. Jen vydavatele ještě hledá. Ale třeba budu mít štěstí a za nějaký čas objeví své první scénáře. No a já? Mezi tím budu psát a psát a psát, protože to mě opravdu bav

NĚCO PRO DĚTI - básničky

PAVOUČEK

Pavouček má osm nohou,
na zadečku klubko nití,
pevné sítě s nimi sprádá,
koho asi dneska chytí?

TUČŇÁK

Tučňáčku, tučňáčku,
co to máš v zobáčku?
To by jsi neuhád!
Mátovou žvýkačku!

VEŠ

Chytil jsem veš do kožichu,
celá šťastná byla,
vozila se zadarmo
a ještě mi krev pila.

TÝDEN

V pondělí se ráno vzbudím
a už spěchám do školky.
V úterý se strašně těším
na kluky a na holky.
Ve středu si spolu čteme,
a ve čtvrtek zpíváme,
v pátek všichni po obědě
rychle domů spěcháme.
V sobotu mi máma nese
do postýlky snídani
a neděli ráno mívám
spoustu času na hraní.
V pondělí se ráno vzbudím
A hned spěchám do školky,
Protože se zase těším
na kluky a na holky.

NĚCO PRO DĚTI – pohádky

Slepice na paprice

Kdysi dávno žila byla v Maďarsku na jednom statku zlá a marnivá slepice Běta. Celé dny chodila po dvoře, natřásala se, kradla zrníčka malým kuřátkům a kohouta neposlouchala. Jak byl rok dlouhý, nesnesla jediné vejce, prý by jí to zkazilo postavu. Nikdo ji neměl rád. Ostatní kropenaté holky za ní musely dělat všechnu slepičí práci a marnivá Běta se jim ještě vysmívala:

„Vy jste ale hloupé a ošklivé, poletujete po dvoře, skáčete kolem kuřat a na tom opelichaném kohoutovi oči můžete nechat. To já .....!“ Větu už ale nedokončila. Kvočny se tentokrát opravdu nazlobily. A zlou, marnivou slepici potrestaly. Vytrhaly jí všechno peří, ani chmýříčko nezůstalo.

Místo krásné načechrané slepice stála na dvorku nahatá Běta a byla tak udivená, že i zobák zapomněla zavřít. Trvalo chvíli, než se vzpamatovala. Pak poskočila a peláší do kuchyně. Kde se jednom schová. Ta ostuda. Takhle se přece nemůže na dvoře ani ukázat.

V kuchyni stál na plotně hrnec. Běta do něj skočila a ještě se pokličkou přikryla. Třeba jí peří doroste a do té doby tady zůstane.

Marnivá a zlá slepice však nevěděla, že v hrnci hospodyně vaří smetanovou omáčku s paprikou, kterou má hospodář tak rád. A sami si dokážete jistě domyslet, jak to asi dopadlo. Běta se v omáčce dočista uvařila.

Když hospodář večer počítal slepice, nedopočítal se. Jedna chyběla. Víte kde ji našel? Přece na talíři.

„Mámo, to je ale dobrotá!“ .....hladil si spokojeně plné břicho.

Od těch dob je v Maďarsku slepice na paprice oblíbeným jídlem. A i ze zlých a marnivých kropenatých slepic, které nechtějí snášet vejce, je užitek.

Jak si králík Kája nechtěl čistit zuby

Kája byl obyčejný králíčí kluk. Uši měl pořád nastražené, aby mu nic neuniklo a jeho čumáček vyčmúchal každou lumpárnu. Rád se honil s kamarády na dvorku a plašil slepice. Rád se pošuchoval se svými brášky a rád se večer přitulil k mámě králíci a poslouchal pohádku na dobrou noc.

Jenom zoubky si Kája nechtěl brousit. Marně mu máma nosila ty nejhezčí mrkvíčky. Marně táta králík podstrkoval Kájovi větvičky na hlodání. Kája si postavil hlavu. Nebude si zuby brousit a nebude.

U králíků je to přitom, milé děti, stejné, jako u vás. Kdo o své zoubky nepečuje, toho za chvíli začnou bolet. A ty Kájovy navíc začaly strašně rychle růst. Centimetr po centimetru se zvětšovaly tak dlouho, až Kája nemohl ani zavřít pusu.

Co teď. Jednoho dne Kája seděl nešťastně u své kupky voňavého sena a plakal: „Zuby jedny hloupé, kvůli vám si nemůžu ani pochutnat na snídani, mám vás plnou pusu a žaludek mám úplně prázdný!“

V tu chvíli přihopsala ke Kájovi maminka.

„Vidiš vidiš synku. Copak jsem ti neříkala, že my králíci musíme ráno a večer schroupat mrkev? Zuby se nám pěkně brousí a tolik nerostou.“

„Já už bych maminko schroupal i tu mrkev, ale nejde to. Zoubky mám tak veliké, že mě každé kousnutí bolí jako čert!“

Naštěstí si paní králíková věděla rady. Káju zavedla k panu veterináři. Ten Kájovi zoubky obrousil a protože králíček byl u pana doktora hodný, dostal i obrázek na památku. Hádejte, co na něm bylo namalováno?

Přece veliká červená mrkev. To aby si Kája pamatoval, že i králíci musí o své zuby pečovat.

NĚCO PRO DOSPĚLÉ

Tábor

Včera večer volalo mi
z tábora mé dítě,
nejdřív špitlo do sluchátka:
"Mami, miluji tě."
Pak už jenom bezútěšně,
srdceryvně brečí,
v tu ránu mám slabý infarkt
a žaludek v křeči.
Kdo nezažil, neuvěří,
co se ve mně děje,
zoufalství teď rychle střídá
pocit beznaděje.
Je okolo půlnoci
a já v posteli ležím,
kdybych mohla, zvednu se a
sprintem za ním běžím.
A zatím co studený pot
po zádech mi leje,
manžel vedle do polštáře
potichu se směje.
"Zavolej tam, najdi číslo!!!"
"Kam jsme to jen dospěli???"

"Ale on tam vážně brečí!!!"
"Nech ho, ať se zocelí!!!"
Celou noc mi v hlavě hučí,
ráno auto startuju
a po cestě navigaci
jako ostríž sleduju.
10 metrů před táborem
auto zpátky točím,
z okýnka ho totiž vidím -
nevěřím svým očím!
Právě celý upatlaný
chleba žvýká slastně,
a co více - usmívá se
a tváří se šťastně!!!
Možná si to příliš беру,
protože jsem zkrátka
stará, hloupá, úzkostlivá,
hysterická matka.
Ale až zas bude doma,
přihlásím ho na hérečku.
Aby tahle zpověď měla
aspoň nákou vtípnou tečku.

Z toho, že má zdatné následovníky, by Hašek radost měl!

ROZHOVOR - JAROSLAV PACLÍK

Narodil se v roce 1976 v Jihlavě, kde v současnosti žije. Vystudoval obor Finanční řízení na Ekonomicko-správní fakultě Masarykovy univerzity v Brně a ekonomii na německé Fernuniversität Hagen. Publikovat začal v roce 2001 jako redaktor a později šéfredaktor internetových stránek Finance.CZ, o rok později se vrátil na Vysočinu, kde působil jako redaktor a posléze šéfredaktor v Jihlavském deníku. Má za sebou stáže na burze ve Frankfurtu, ve společnosti Robert Bosch a v berlínských novinách Berliner Kurier. V MF DNES byl do října 2018 a věnoval se převážně zpravodajství z Jihlavy, regionu Jihlavska a z ekonomiky. Byl také editorem a šéfredaktorem regionální přílohy MF DNES. Je předsedou Syndikátu novinářů Vysočina.

- Syndikát novinářů Vysočiny, jehož jste předsedou, byl vyhlášovatelem soutěže v psaní humoristických povídek s podtitulem „Objevte v sobě kousek Švejka“ na počest 140. výročí narození a 100. výročí úmrtí Jaroslava Haška. Jak vás napadlo vyhlásit soutěž a nebyli jste zaskočení počtem příspěvků?

Hlavním iniciátorem této soutěže byl můj kolega ze Syndikátu novinářů Vysočina Jan Kliment. On se dlouhodobě zná s rodinou Haškových a společně přišli s nápadem, že bychom mohli v tak významném „Haškovském roce 2023“ uspořádat autorskou soutěž v psaní povídek. Účastí jsme velice příjemně překvapeni, zapojilo se celkově 116 autorů, kteří dohromady zaslali k hodnocení 196 povídek.

-Jak se akce v Lipnici nad Sázavou, kde jste poslední dubnovou sobotu vyhlášovali výsledky, vydařila?

Na Lipnici dorazilo celkově okolo 110 účastníků, hlavně autoři a jejich doprovod. Měli možnost navštívit hrad, Haškův domek, setkat se se zástupci rodiny Haškových a ti nejúspěšnější autoři si z Lipnice odvezli pěkné ceny. Ty věnovali jak Haškovi, tak i Syndikát novinářů Vysočina

a také město Lipnice nad Sázavou.

- Jak těžké je podobnou akci zorganizovat? A co třeba sehnat porotce, kteří by byli ochotni prokousat se takovým množstvím povídek?

Akce to byla poměrně velká, ale ve spolupráci s kolegy a kolegyněmi ze Syndikátu novinářů Vysočina, s rodinou Haškových, starostou Lipnice Zdeňkem Rafajem, kastelánem hradu Lipnice Markem Hanzlíkem a samozřejmě také spolu s kolegy v porotě Radanou Šatánkovou ze spolku Krasomil a Richardem Klimentem se jí podařilo uspořádat velmi pěkně.

A pokud jde o pročitání a hodnocení povídek, tak s ohledem na jejich množství to byla velká práce. Na jejím konci ale uvidíme sborník s nejlepšími pracemi a zajímavými ilustracemi, na což se těším. Vznikne dílo k tak významným výročím Jaroslava Haška, za což patří všem, kteří se na něm podílí, poděkování.

- Měl by Jaroslav Hašek z příspěvků a setkání radost?

Tak on je především nedostizný autor. Vezměte si, že napsal půl druhého tisíce povídek a také Osudy dobrého vojáka Švejka za světové války. Z toho, že má zdatné následovníky, by ale radost asi měl.

- Jak akci hodnotili Haškovi potomci? A jaký mají k Lipnici vztah?

Na organizaci akce s námi spolupracovali. S ohledem na to, že rodina provozuje v Lipnici nad Sázavou známý hostinec U České koruny, pomohli nám velice se zajištěním oběda pro účastníky akce. Menu, které připravil tým okolo šéfkuchaře Martina Haška, nám velice chutnalo.

Rodina Haškových je s Lipnicí i nadále velice úzce spjatá. O tom svědčí i to, že se v sobotu 29. dubna v místě konalo i sympozium organizované Mezinárodní společností Jaroslava Haška a rodinou Haškových. A také jsme se společně v ten den v podvečer sešli na vzpomínkovém setkání na Jaroslava Haška na místním hřbitůvku. Po celý den byla v městečku velmi příjemná atmosféra.

- Před lety jsem Lipnici navštívil a když jsem vstupoval do pokoje, kde Hašek zemřel, měl jsem zvláštní pocit. Existuje zde něco jako genius loci?

Musím přiznat, že já rád navštěvuji místa spojená s velkými osobnostmi. Poslední dobou to byla rakouská císařovna Sisi a slavný průmyslník Robert Bosch. Na Vysočině se v rámci akcí syndikátu velmi věnujeme Karlu Havlíčku Borovskému, přičemž tam bych chtěl výhledově navštívit Brixen,

a nejnověji Jaroslavu Haškovi. Lipnice stojí rozhodně za návštěvu, je to úžasné místo. A to bez ohledu, že nás toho 29. dubna dost potrápil déšť.

- Vyjde ze soutěže sborník?

Ano, připravujeme tištěný sborník s výběrem prací a také e-knihu. Vydání plánujeme koncem září, křest se odehraje v prostorách Syndikátu novinářů České republiky v Praze.

- Znáám lidi, kteří Švejka přímo nesnášejí? Chápete je?

Každý si vybere tu svou literaturu, kterou má rád. Na druhou stranu, vezměte si, do kolika cizích řečí byl Švejk už přeložen a kolik má nejen u nás, ale i v zahraničí příznivců a čtenářů.

- Jaký máte rád humor?

Rád se podívám v televizi nebo kině na české komedie, hodně mě baví třeba i filmy s Louisem de Funésem. Pokud jde o četbu, tam se poslední dobou věnuju spíš literatuře spojené s fotografováním, natáčením videí nebo s grafikou.

- Můžete nám Syndikát novinářů v krátkosti představit?

Je to takový novinářský „cech“. Na Vysočině máme územní sdružení s 18 členy a spadáme pod velký celorepublikový Syndikát novinářů České republiky. Pro více informací doporučuji navštívit jeho internetové stránky www.syndikat-novinaru.cz.

- Jak náročná je práce redaktora regionálního deníku?

V redakcích Deníku Vysočina, Jihlavského deníku a MF DNES jsem pracoval řadu let. Práce okresního redaktora je velice pestrá, ale i náročná na čas a flexibilitu.

- Jste rodákem z Vysočiny. Co pro Vás tento kraj znamená? Dokázal byste žít jinde?

Vysočina a Jihlava patří mezi dobrá místa pro život v naší republice. Mám zde rodinu i přátele. Žít jinde bych si dokázal představit, protože jsem v součtu asi rok a půl žil v Německu a při studiu na vysoké škole jsem si také oblíbil Brno. Stěhovat se ale neplánuji.

- Vysočina má dalšího významného rodáka Karla Havlíčka Borovského. Pořádáte taky soutěže na jeho počest?

Ano, pravidelně jednou za pět pořádáme autorskou soutěž Epigram. Její

poslední kolo bylo v roce 2021, kdy uplynulo 200 let od narození tohoto slavného spisovatele, novináře a epigramatika. Další kolo této soutěže budeme připravovat v roce 2026. To uplyne 170 let od Havlíčkova úmrtí.

- Píšete i vy sám krásnou literaturu?

Ne, nepíšu. Držím se kratších formátů – rozhovorů, reportáží, zpráv. Ale třeba v budoucnu bych mohl nějakou knížku vydat. Uvidíme.

- Kromě Haška máte své oblíbené autory a knihy, ke kterým se vracíte?

V poslední době čtu spíše odbornou literaturu a pak také pohádky, protože mám dvouletého syna. Ale povídky Jaroslava Haška jsou jednou z knížek, které mám rozečtené a připravené na nočním stolku.

- Co nového v syndikátu chystáte?

Letošní rok patří Jaroslavu Haškovi, nyní připravujeme sborník z již zmíněné „povídkové“ soutěže. Dále chystáme další ročník výstavy fotografií z regionálních médií Region Press Foto a vyhlásíme také autorskou soutěž Péče o naše památky, která je určená novinářům a kronikářům z Vysočiny.

- Věřím, že se osobně na Vysočině sejdeme, až budu mít cestu kolem. A co vy, znáte Český ráj a Jičín, kde vzniká náš časopis?

Setkání v Lipnici nad Sázavou by mě potěšilo. A pokud jde o Jičín, tak jsem tam byl několikrát na návštěvě za manželi Holoubkovými, kteří bydleli v domově pro seniory ve vašem městě. Za okupace v roce 1968 informovali o dění jako jedni z prvních – v rozhlasu po drátě i v celostátním rozhlasu. Hlásili se ze studia ve Žďáře nad Sázavou jako Svobodný vysílač Vysočina. Přišli tím o práci. Jejich životní příběh byl velmi silný. Byli také členy Syndikátu novinářů Vysočina. Seznámil mě s nimi můj kolega Jan Kliment, také bývalý rozhlasový reportér.

- Ať se Vám daří v životě i v práci a přeji hodně podobně zdařilých soutěží!

Václav

Václav FRANC: VZPOMÍNÁNÍ II

Paměti o počátcích organizovaného (ne zločinu) psaní na Jičínsku po roce 1990.

V období zrodu šlo hlavně o hledání forem společné činnosti, zkoumaly se cesty, jak dostat svoji tvorbu na světlo světa a získat další zájemce o práci kroužku, a tak se postupně měnilo i obsazení volného sdružení. Opravdu to v počátcích bylo velmi volné sdružení. Prostě kdo měl chuť, přišel. Koho činnost nemotivovala, tak se postupně vytratil.

Z té zakládající osmičky brzy zmizel Jan Filip. Vladka Matějková nás navštěvovala občas, spíše poskytovala kontakty na Československý rozhlas Hradec Králové a v pozdější době nás tam i zdárně propagovala.

Lidé odcházeli, ale přicházeli. Brzy se objevila Zlata Zákoutská. Přišla na podzim 1990. Bývalá zdravotní sestra z Nové Paky, psala zajímavé vzpomínkové prózy v krkonošském nářečí.

Následovaly besedy se spisovatelkou Lenkou Chytilovou (10.dubna 1991), kterou jsme znali ze Šrámkovy Sobotky. Pozvali jsme Karla Sýse, který v té době nebyl asi příliš zván na besedy. Před besedou jsme mu poslali svoje texty a pamatuji se, že měl výhrady k mé povídce *Svatební noc*. Zajímavé bylo srovnání, když jsme Sýse pozvali po letech na další besedu 7.října 2011.

Na besedu přijel Ivan Klíma. Bohužel na této besedě jsem chyběl, už si nepamatuji proč, možná nějaké pracovní povinnosti.

Besedovali jsme s Dragou Zlatníkovou (19.června 1991), které v té době vyšla v nakladatelství Kruh sbírka poezie *Opožděná chůze k duze*. Překvapovalo nás, že rukopis čekal na vydání sedm let. Tehdy Draga ještě nebyla členkou kroužku, tou se stala mnohem později, na počátku nového století v roce 2002. Jenže popisují rok 1991.

Přišel Pavel Zeman a jeho dcera Dana Beranová. Přiznám se, že mě Pavel Zeman na schůzce překvapil. Znal jsem jej jako učitele ruštiny a občanské nauky na gymnáziu, kde mě krátce učil. Netušil jsem, že píše poezii. A musím říct, že to byla dobrá poezie. Dana Beranová se tehdy spíše hledala, studovala gymnázium a jejím vzorem byl Puškin. Její čas teprve přijde později, ale už tehdy byla cílevědomá.

Na jednu schůzku přivedl prochor Veroniku Sedláčkovou (podzim 1991), studentku gymnázia, která přečetla svoji povídku. Ta vyšla v okresních novinách Český ráj. Pak se Veronika vytrátila, studovala v Praze. Pro mě osobně bylo velkým překvapením, když se o povodních na Moravě v roce 1997 objevila na obrazovce televize. Chvilí mi trvalo, než jsem si ujasnil, že to je ta dívka, kterou jsme měli na schůzce v kroužku. Veronika

Sedláčková pracovala v České televizi a Českém rozhlase. Byla u nás v knihovně na besedě, už jako novinářka. Tak trochu jsme zavzpomínali na její počátky.

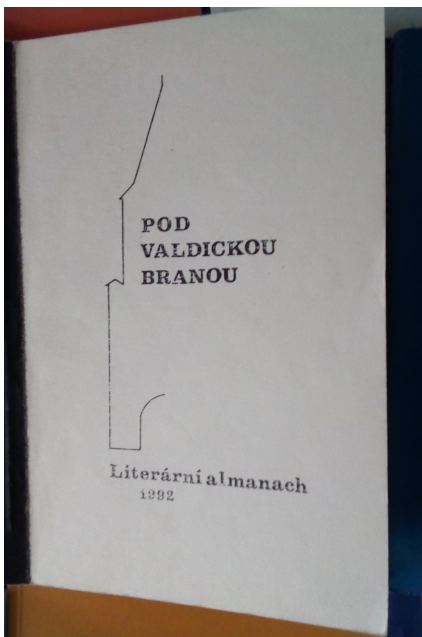
Koncem roku 1991 jsme začali mluvit o sborníku. Nakonec nějaký výstup naše psaní potřebovalo.

Vzpomínám si, že první s nápadem na společný almanach přišel Pavel Zeman na jedné ze schůzek. Neměli jsme peníze, ale měli nadšení a touhu dokázat to. Sehnali jsme desítku drobných sponzorů, Obrázek do almanachu poskytl Zdeněk Šindlar a už si ani nepamatuji, kdo přepisoval text sborníku na psacích stroji. Opravdu ten první byl ještě napsaný na psacích stroji a na cyklostylu nakopírováno 100 výtisků. Pamatuji se, jak jsme na schůzce „snášeli“ jednotlivé listy, abychom dali almanachu konečnou podobu. Jednoduchou vazbu (svorky a přelepení páskou) udělali v jičínské vazárně (pamatuji, že sídlila proti městským lázním). Ale už to možná přesně nepamatuji. Víím, že jednoduché logo Valdické brány mi poradil pan Arnošt Kořínek v propagaci Silničních strojů a zařízení v Nové Pace.

Do almanachu přispěla třináctka autorů: Martin Tůma, Vladka Matějková, Václav Franc, Pavel Zeman, Dana Zemanová, Zlata Zákoutská, Naďa Baliharová, Kateřina Baliharová, Jana Hofmanová (napsala i úvodní slovo) Miroslav Harcuba, Bohumír Procházka a dvojice externích spolupracovníků Milada Zubatá a Vladimír Krátký.

Když dnes beru do rukou náš první almanach mám stále zvláštní pocit. Já víím, je ošumělý, písmo trochu vybledlé, ale je to náš svědek, že i v dobách počátků jsme dokázali táhnout za jeden provaz.

Rok 1992 se tak stal rokem práce na almanachu a my jsme při tom zjišťovali, jakou starost obnáší získat dobré texty, opravit je, přepsat, vytisknout a svázat. Literární almanach číslo jedna *Pod Valdickou branou* spatřil světlo světa koncem

roku 1992 a byl oficiálně uveden v K-klubu v Jičíně mladými umělci hereckého sdružení pod vedením Martina Zajíčka 20. ledna 1993.

Musím se zmínit o dalších členech, kteří k nám přišli. Byli zastoupeni ve sborníku, jak jste si jistě povšimli. Naďa Baliharová, zakládající členka kroužku, přivedla svoji dceru Kateřinu Baliharovou. Na schůzky chodila spíše výjimečně, kontakt obstarávala její matka Naďa. Kateřina nakonec odjela do Anglie asi jako au pair, ale přesně si to nepamatuji. Byla členkou v letech 1991 až 1995. Psala poezii a kratší prózy.

Dalším členem byl Martin Tůma, student SPŠ v Jičíně, bydlel v Turnově. Přivedla jej Jana Hofmanová. Akcí se spíše neúčastnil, ale přispíval právě díky Janě do našich almanachů. Vytratil se, jak přestal studovat v Jičíně.

Externí spolupracovnicí byla Milada Zubatá. Se spolkem spolupracovala externě na počátku 90. let 20. století, především na almanachu **Pod Valdickou branou** (1992). Žila v Libáni, psala poezii. Přivedl ji prochor.

Stejně jako přivedl i MUDr. Vladimíra Krátkého. Toho jsem znal z nemocnice, ale netušil jsem, že píše poezii. S literárním kroužkem spolupracoval externě pouze krátce (kolem vydání almanachu).

Kromě almanachu jsme pokračovali s besedami se zajímavými osobnostmi jako například spisovatelkou Lenkou Procházkovou, s Ivanem Rašavým, evangelickým farářem či spisovatelkou Eliškou Horelovou.

S odstupem času se zdá být činnost kroužku poměrně bohatá, ale mimo schůzky jsme se prakticky nescházeli. Výjimkou tvořilo vyhlášení literární soutěže Šrámkova Sobotka na počátku července, kdy jsme se někteří z nás v Sobotce sešli. Víím, že jsem tam poznal spisovatele Mojžíra Soukupa pocházejícího z našeho kraje, který je jako aforista známý pod jménem Ivan Fontana. Rád se s Ivanem setkávám při různých příležitostech, na akcích Obce spisovatelů či knižním veletrhu. Jsem rád, že jsem jej mohl vyzpovídat do ČAJe u příležitosti jeho životního výročí (v roce 2021 75 let – viz ČAJ 179, srpen 2021).

Do roku 1993 jsme vstoupili již vzpomínaným uvedením almanachu 20.ledna 1993. V K-klubu jej představili mladí umělci pod vedením Martina Zajíčka. Pozitivem bylo, že jsme se všichni autoři sešli, přišli i ti externě spolupracující, takže byl čas je trochu poznat.

Pokud si dobře pamatují, byli jsme z prezentace sborníku trochu zklamaní, nebo rozčarování. Asi většina z nás si představovala nějaké klasické autorské čtení, ale pan Zajíček to pojal netradičně.

V roce 1993 mě zaujala beseda s literárním historikem PhDr. Josefem Polákem, který představil svoji brožurku o životě Boženy Němcové, kde vyvracel teorie, které o Němcové šířila především Helena Sobková.

Přiznám se, že jsem z této jeho publikace často citoval, když jsem později psal články a pomáhal vyvracet mýty a nesmysly o naší největší spisovatelce 19.století.

Obecně se dá říct, že kroužek přešlapoval na místě. Jako bychom se prvním almanachem vyčerpali.

Navíc zemřel zakládající člen Miroslav Harcuba (1934 – 1993). Žil v Jičíně a pracoval jako technický pracovník v Agrostroji Jičín. Psal poezii. Publikoval v podnikovém časopise Agrostroják a v oblastních novinách (Předvoj, Český ráj). Podílel se na almanachu *Pod Valdickou branou* (1992). Jeho tvorba byla naivní, ale upřímná.

V této době někteří autoři občas uveřejňovali příspěvky, uspěli na soutěžích.

Koncem roku jsme se sešli netradičně 8.prosince 1993 na předvánočním posezení v restauraci U Kubínů. Pořád ještě jsme si vykali, všechno bylo takové oficiální a ani toto setkání mimo prostory knihovny neotevřelo neoficiální rámec setkávání.

Ale přece jenom se nám podařilo domluvit se na přípravě dalšího almanachu, který nakonec vyšel v roce 1995 pod příznačným názvem *Kroky a klopýtání*.

Václav

Zlata ZÁKOUTSKÁ **O MĚNOVÉ REFORMĚ ROKU 1953**

Rok 1953 byl pro mne z mnoha důvodů velmi významný. Byla jsem už přes rok v zaměstnání, které se mi líbilo – na chirurgické klinice VLA v Hradci Králové, a čekala své první dítě. U lidí, hlavně mladých, ještě přetrvávala poválečná euforie z osvobození od útlaku a válečného nebezpečí a život jsme viděli, přes všechny potíže, růžově.

I v mezinárodní situaci se ten rok stala řada klíčových událostí. Zemřel J. V. Stalin, uctíváný skorobůh, brzy po návratu z jeho pohřbu, za zpochybňovaných okolností, onemocněl a zemřel i prezident republiky Klement Gottwald.

Chaos a volba příštího presidenta se nás dotýkaly jen okrajově.

Hospodářská situace však něco signalizovala. Lidé plni nervozity skupovali vše, co se dalo, i věci nepotřebné. Prostřednictvím rozhlasových hlasatelů uklidňovala vláda a nakonec i prezident Zápotocký spoluobčany. Byli jsme vyzýváni ke klidu a rozvaze v nakupování, protože měnová reforma nebude! Věřili jsme, náš prezident přece nelže, jeho slovo je

„svaté“.

Byty nebyly. Z pokojíčku ve 3. poschodí, kde jsem bydlela v podnájmu – ne se svým manželem, ten bydlel na letišti – ale s laborantkou z kliniky, jsem s úsměvem sledovala projíždějící auta přeplněná nábytkem a třeba i řadou stejných předmětů, jen aby se utratily peníze.

Díky rozhlasovému prohlášení jsem byla klidná, plná vědoucí víry, i když obchody se spotřebním a průmyslovým zbožím už zely prázdnotou. Shovívavě i s trochou opovržení jsem pohlížela na nepoučitelné nakupující pošetilce.

Poslední den před reformou, o které jsme nevěděli a nechtěli vědět, jsme s manželem procházeli městem. Koupit se dala jen limonáda a peníze brala už jen půjčovna loděk. Jeli jsme po Labi a tichá voda uklidňovala.

Ráno byla vyhlášena měnová reforma, rána pod pás.

Ve výlohách se přes noc objevilo vzácné zboží jako rýže, hrách a kakao. V té době jsme měli zažádáno o novomanželskou půjčku v dovolené výši 36 tisíc Kčs. K tomu jsme vybrali všechny své úspory,

což bylo asi 6 tisíc, které jsme chtěli dosadit k půjčce, a za ten obnos koupit kuchyň a ložnici. Po měnové reformě byly vklady „vázané“ a nesmělo se z nich vybírat. Po delším čase, kdy se úředníci v peněžních ústavech potýkali s převodem peněz 1:5, jsme obdrželi od spořitelny jakousi smlouvu, ze které vyplývalo, že nám poskytnou půjčku 6 tisíc Kčs a my jim během 10 let zaplatíme 36 tisíc v nové měně. Byla to nelogická administrativní nehoráznost, která se časem vyřešila. Lidé si byli teoreticky rovni – každý dostal 200 Kčs. Právě tolik stál nejlevnější kočárek pro naše miminko, které se mělo zanedlouho narodit.

Cítili jsme se zaskočení a podvedeni.

Byli i lidé, kteří psychicky nevydrželi a těžkou, bezvýhodnou situaci řešili sebevraždou.

Do této pohnuté doby se narodil náš synáček, dítě ze všech nejkrásnější na zemi i na planetě, jak je vidí každá milující máma. A to štěstí zaclonilo všechny problémy.

Trvalo řadu let, než jsme se vypořádali se situací, do které nás vrhla měnová reforma. Celý život jsme museli zápasit s půjčkami a počítat s každou korunou, rozmýšlet, co koupit dnes a co počká do zítřka.

Pro své tři syny jsme přestavěli domek a zajistili rodině skromný, ale dobrý život podle svého nejlepšího svědomí a maximálních možností.

Z miminka je dnes sedmdesátiletý chlap a jeho bratři jsou ve stáří 65 a 60 let. Měnová reforma nás poznamenala, ale všechno jsme vydrželi.

Život a čas běží dál svým nezadržitelným tempem a je to tak dobře.

POEZIE VÁCLAVA FRANCE

BABIČČINO ÚDOLÍ

S Viktorkou u splavu
svačíme babiččiny krajíce
plné historie

Školní výlet hltá
červnové slunce

Chybí jen paní kněžna
Barunka v autobuse blinkala

Pančitelka poučuje:
Adélko! Viléme! Jene!

Tyrl za plotem
se znuďeně protáhl

ZAKÁZANÉ

Chutná nejvíc
Utrhnout večeru nožičky
Skalpovat postel
aby sousedy vytopily
tvé výkřiky
Než nad ránem umřeme
na mapách svítání

Místo snídaně
krást labutě